

Kommunalin raportti KPY:n nuorisokonferenssiin 20.-22. maaliskuuta 2018

Yhteenveto

Kommunal tarvitsee nuoria liiton kaikilla tasoilla voidakseen ilmaista kantansa sekä omien jäsentensä että muiden nuorten tilanteesta työmarkkinoilla tällä hetkellä. Nuoret voivat kokemustaan ja tietoaan hyödyntämällä edistää ajankohtaisten kysymysten käsittelyä ja antaa niille painoarvoa. He voivat käyttää tähän eri kanavia: sosiaalista mediaa, Youtubea, mielipidekirjoituksia ja paikallislehdille annettuja haastatteluja.

Nuorisokysymysten alueellista ja paikallista kiinnostusta on pyrittävä lisäämään keskitetyn koordinoinnin avulla luonnollisen jatkuvuuden takaamiseksi. Tämä edellyttää pitkäjänteistä ja jäseneltyä työtä paitsi keskitetysti myös työpaikoilla, kouluissa, jaostoissa ja osastoilla. Kokonaisuus käsittää monta eri osa-aluetta, joita ovat mm. nuoret aikuiset työelämässä, tiedotus kouluissa, aktiiviset opiskelijajäsenet, nuorten näkökulman esilletuonti, mahdollisuus osallistua ja järjestäytyä jne. ”Kohtaamispaikka nuorille” on joka vuosi toistuva aktiviteetti. Kommunalin mielestä toimintaa tulee ennen kaikkea harjoittaa työpaikoilla ja paikallisesti. Käsiteltäväksi tulee harvoin muita kuin perinteisesti ammattiliitolle kuuluvia asioita. Kommunalin on pystyttävä entistä paremmin selvittämään asioita nuorten aikuisten näkökulmasta. Ollakseen uskottava Kommunalin on annettava nuorille mahdollisuus tuntea olevansa osa liittoa. Puhuminen ”nuorista” erillisenä osana Kommunalia saattaa luoda etäisyyttä ryhmien välille.

Organisaation nuorisotoiminta

Nuorisotoiminnan käsite uudistuu

Kommunal on käyttänyt nuorisotoiminnastaan käsitettä ”ungdomsverksamhet” monen vuoden ajan. Siirrymme nyt käyttämään käsitettä ”ungverksamhet”, ja tarkoituksena on tuoda nuorten etujen mukaisia kysymyksiä aktiivisemmin esille. Nuorisotoiminnassa pyritään jatkossa kohdistetun tiedottamisen avulla lisäämään nuorten tietoisuutta ja osallistuvuutta sekä työpaikoilla että toisen asteen koulutuksessa. Toiminnassa aktiivisesti työskentelevien henkilöiden tulee olla korkeintaan 30-vuotiaita, jolloin nuorten on helpompi samaistua heihin ja kiinnostua asiakysymyksistä. Siten organisaation uskottavuus paranee ja Kommunal osoittaa tekevänsä uudistustyötä tosissaan.

Kommunalin on annettava halukkaille alle 30-vuotiaille jäsenille mahdollisuus osallistua toimintaan. Heidät on otettava mukaan koulutiedotustööhön, LO:n nuorisotoimintaan sekä perinteiseen ammattiliittotoimintaan. Meidän on myös huolehdittava siitä, että henkilöt 30 vuotta täytettyään voivat jatkaa toimintaansa muissa foorumeissa ja tehtävissä.

Kokeneet ammattiliiton edustajat jakavat omaa kokemustaan toimimalla valmentajina ja mentoreina. Nuoriso saattaa toimia eri tavalla kuin mihin Kommunalissa on totuttu. Uskomme, että monet nuoret osallistuvat mieluummin pienessä mittakaavassa keskittyen enemmän yksittäisiin asiakysymyksiin.

Kommunal.

Ammatillisesti aktiivisen ei tarvitse toimia luottamustehtävässä. Henkilö voi hyvin olla ammatillisesti aktiivinen ilman erityistä toimeksiantoa ja ilman, että hän olisi osallisena Kommunalin organisaatiossa. Kommunalin haasteena on antaa aktiivijäsenten osallistua enemmän omilla ehdoillaan, mielellään perinteisen järjestelmän ulkopuolella mutta kuitenkin organisoidusti, esimerkiksi verkostoissa, kampanjoissa, Facebook-ryhmissä – asioita voidaan ajaa eteenpäin monin eri tavoin.

Kommunal tarvitsee lisää nuoria aktiivijäseniä. Uskomme, että jos henkilöt saavat mahdollisuuden osallistua lyhytkestoisempiin toimenpiteisiin, he sitoutuvat myöhemmin helpommin liiton toimintaan syvällisemmin. Kommunal on jäsenjärjestö, joka on riippuvainen jäsentensä osallistuvuudesta sekä työpaikoilla että järjestön sisällä.

Järjestössä tulee pitkällä aikavälillä olemaan liikehdintää. Ammattiliiton edustajat tottuvat tulevaisuudessa siihen, että tehtäviä hoitavat useammat henkilöt ja että työtä voidaan tehdä osaaikaisesti.

Työpaikka

Pyrimme ennen kaikkea saamaan nuoret osallistumaan omaan työpaikkaan läheisesti liittyviin kysymyksiin. Amatilliset kysymykset ratkaistaan ensisijaisesti työpaikoilla. Monilla nuorilla ei ole selkeää kuvaa ammattiliiton roolista tai siitä, miten työmarkkinat toimivat. Kommunalin on panostettava erityisesti nuorten rekrytointiin ja heidän asemansa vahvistamiseen työpaikoilla. Lisäksi on pyrittävä vahvistamaan nuorten ammatillista tietoisuutta ja annettava heille mahdollisuus osallistua aktiivisesti Kommunalin toimintaan.

Organisaation päätöksentekokyky

Osastot

Kommunalin jokaisella osastolla on oltava nuorisovaliokunta, jonka edustajat toimivat osaston viiteryhmänä. Osastot vastaavat siitä, että nuorisotoimintaa harjoitetaan järjestön antamissa puitteissa. Ne muodostavat nuorisotoiminnalle strategisen alustan ja kehittävät nuorisotoimintaa alueellisesti ja yhteisten tavoitteiden pohjalta. Osastot valvovat nuorisotoimintaa samalla tavalla kuin muutakin toimintaa. Niiden tulee tukea ja koordinoita jaostojen toimintaa.

Osaston hallitus valitsee paikalliseen nuorisovaliokuntaan viisi jäsentä, joiden toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaliokunnan kutsuu koolle osaston luottamusmies. Yhden jäsenen tulee olla mukana osaston hallituksessa ja edustaa nuorten näkökulmaa kaikissa osastoa koskevissa kysymyksissä. Toiminnallisesta osuudesta vastaa järjestön kehittämisestä vastaava luottamusmies.

Liiton toimisto

Liiton toimistossa työskentelevä asiamies koordinoi ja järjestää nuorisotoimintaa ja tuo käsiteltäviin asioihin nuorten näkökulmaa. Nuorisovaliokunnan jäsenet voivat ottaa vastuulleen osan nuorisosiämiehen tällä hetkellä hoitamista asioista. Siten he integroituvat ammattiliiton toimintaan, mikä vahvistaa yhteenkuuluvuutta. On tärkeää, että asiamies opastaa valiokunnan jäseniä työssään.

Valtakunnallinen nuorisovaliokunta

Valtakunnallisessa nuorisovaliokunnassa on kuusi jäsentä, jotka liiton hallitus valitsee kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Nuorisovaliokunnan jäsenistä yksi on edustettuna liiton hallituksessa.

Kommunal.

Nuorisovaliokunnan päätehtävänä on noudattaa liiton hallituksen päätöksiä ja nuorisotoiminnan tavoitteita. Valiokunnalla ei ole päätösvaltaa, vaan se valvoo toimintaa asetettujen tavoitteiden pohjalta ja ehdottaa suuntaviivoja ja aktiviteetteja tulevalle toiminnalle. Nuorisovaliokunnan näkökohdat tulee huomioida esimerkiksi raporteissa nuorten näkökulman esille tuomiseksi.

Koulutiedotus ja opiskelijajäsenedyys

Koulu on tärkeä kohtaustapaikka, jossa Kommunal voi kertoa ammattiliiton toiminnasta ja kontaktoida mahdollisia jäseniä. Nuoret suhtautuvat usein myönteisesti ammattiliittoon, mutta heillä ei ole selkeää käsitystä liiton roolista ja toiminnasta. Kommunalin tehtävänä on lisätä nuorten tietoisuutta ammattiliiton jäsenyydestä.

Nuorisotoiminnan tärkeimpiä tehtäviä ovat koulutiedotus, jäsenhankinta ja rekrytointi ammattiliiton koulutuksiin. Yksi tavoitteista on, että kaikki liiton toimialoilla toisen asteen oppilaitoksissa opiskelevat oppilaat saavat tietoa ammattiliiton toiminnasta. Lastenhoitoa ja vapaa-ajantoimintaa, luonnonvara-alaa sekä hoitoalaa opiskeleville opiskelijoille tarjotaan ilmaista opiskelijajäsenedyttä Kommunalissa. Koulutiedottajana voi toimia korkeintaan 30 vuotta täyttänyt henkilö.

Resurssien käyttö

Jokainen Kommunalin osasto on oma juridinen henkilö ja laatii oman budjetin nuorisotoiminnalleen. Toiminnan tulee noudattaa liiton asettamia suuntaviivoja.

Esimerkkinä Tukholman osaston nuorisotoiminnan toimintasuunnitelma vuodelle 2018.

Mitä	Milloin	Kuka	Vastuuhenkilö	Budjetti
Koulutiedotus Menetetty työtulo	Jatkuvasti koko vuoden	Koulutiedottajat: VO (hoitoala), NB (luonnonvara-ala) ja BF (lastenhoito ja vapaa-ajantoiminta)	Koulutiedotus- ja nuorisovastaava	90 000
Tiedotustapaamiset kouluissa 2 puolipäivää	Kevät/syk sy	Aktiiviset koulutiedottajat	Koulutiedotuksen vastuuhenkilö	15 000
Opiskelijajäsenten päivä/koulutus	Syksy	Opiskelijajäsenet	Koulutiedotuksen vastuuhenkilö	5 000
Ammattiliiton järjestämä leiri	Touko/ke säkuu	Liiton nuorisovaliokunnat	LO - Aueelliset nuorisovaliokunnat	Koulu- ja nuorisovastuun budjetissa
Ammattiliitto kesätyössä	Heinä- elokuu 5 viikkoa	Aktiiviset nuorisojäsenet	LO-piiri Tukholma	100 000
Kohtaustapaikka nuorille	Kevät	Aktiiviset nuorisojäsenet	Nuorisoryhmä Tukholma	25 000
Koulu- ja nuorisovastaava Menetetty työtulo	Jatkuvasti koko vuoden	Vastuuhenkilöt osastolla	Vastaava asiamies	440 000
LUK 2 kokopäivää + 6 puolipäivää	Jatkuvasti koko vuoden	LUK-jäsenet	Kokoonkutsuja	60 000
Nuorisovastaavien tapaaminen 2 puolipäivää	Kevät/syk sy	Jaostojen nuorisovastaavat	Osaston nuorisovastaava/L UK	15 000
				Yhteensä 750 000 SEK

Turvattomat työsuhteet

Kommunal.

Määräaikaiset työsuhteet ja vuokratyösuhteet yleistyvät Ruotsin työmarkkinoilla, ja erityisesti nuorten keskuudessa. Noin 40 prosenttia 19–30-vuotiaista on määräaikaisessa työsuhteessa. Lukua voidaan verrata 12 prosenttiin 31–40-vuotiaiden ja 9 prosenttiin 41–50-vuotiaiden keskuudessa. Määräaikainen työsuhde on usein myös osa-aikainen. Työpaikoilla on yhä yleisempää, että työvoimasta osalla on hyvät työehdot (kokoaikainen ja toistaiseksi voimassa oleva työsuhde) ja osalla epävarmat työehdot (osa- ja määräaikainen työsuhde). Jälkimmäiset ovat yleisempiä nuorilla työntekijöillä.

Määräaikaisista työsuhteista tavallisimpia ovat nk. tekstiviestityösuhteet. Yleensä kyse on yleisestä määräaikaisesta työsuhteesta, jossa työntekijä kutsutaan paikalle tarvittaessa ja joista maksetaan tuntikorvaus. Yli puolella hoitoalan määräaikaisista työntekijöistä on tämältyyppinen määräaikainen työsuhde. Se tekee arjesta hyvin epävarmaa, koska työntekijä ei voi tietää etukäteen, tarvitaanko häntä töissä, eikä hän siten voi suunnitella elämäänsä eikä toimeentuloaan. Yleisen määräaikaisuuden otti käyttöön porvarihallitus vuonna 2008. Se on ainut määräaikainen työsuhde, jossa työnantajan ei tarvitse perustella työsuhteen määräaikaisuutta.

Kynnys ammattiliittoon liittymiselle saattaa olla aikaisempaa korkeampi työmarkkinoille nyt siirtyvien nuorten keskuudessa. Järjestäytymisaste on määräaikaisten työntekijöiden keskuudessa paljon alhaisempi kuin toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevilla. Hoitoalalla määräaikaisista työntekijöistä vajaa puolet kuuluu liittoon, kun taas toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevilla osuus on melkein 80 prosenttia. Epävarmat ehdot luovat haluttomuutta olla työnantajan kannalta hankala työntekijä. Lisäksi ne pakottavat elämään lyhytjänteisesti. Nuoren on vaikea saada vakituista kokopäivätyötä myös sen vuoksi, että monilla on useita työsuhteita (epävarmoilla ehdoilla) ja he ”siirtyilevät” organisaation toimialojen välillä.

Nuorten järjestäytymisasteen parantamiseen liittyvät haasteet johtuvat usein juuri määräaikaisista työsuhteista. Työmarkkinoilla vallitseva turvattomuus koskee kaikenikäisiä Kommunalin jäseniä. Nuorten osallistuvuuden ja heitä koskevien asioiden esille tuonti voi kuitenkin nostaa järjestäytymisastetta ja laajentaa näkökulmaa ammattiliittojen työhön, koska erilaiset ammatilliset kysymykset voivat koskea eri ryhmiä eri elämänvaiheissa.

Jeanette Forslund

Luottamusmies, Organisaatiokehityksen yksikkö